

Yrityskaupoista uutta liiketoimintaa yrityksille

Uudet tutkimustulokset auttavat yrityksiä luovimaan ohi yrityskauppojen karikkojen

Yrityskaupat ovat yrityksille tärkeä ja nopea keino hankkia uutta osaamista ja liiketoimintaa. Yrityskauppoihin liittyy paljon epävarmuutta ja riskejä. Turun yliopiston kauppakorkeakoulu ja VTT selvittivät, miten yritysjärjestely sujuu menestyksekkäästi ja hallitusti ja miten liiketoiminnan jatkuvuus turvataan yrityskaupan eri vaiheiden aikana. Lisäksi tutkijat kehittivät työkaluja yritysjärjestelyjen onnistuneeseen hallintaan. Teknologiainfo Teknova Oy on julkaissut tutkimustuloksista M&A as a Strategic Option - from Opportunities to New Business Creation – kirjan.

Yritysjärjestelyt ovat usein mahdollisuus uuden liiketoiminnan synnyttämiseen. Esimerkiksi teknologia- ja tuotantoyritykset etsivät uusia kasvumahdollisuuksia palveluista yritysostoilla. Kypsillä aloilla toimivat yritykset suuntautuvat uusille markkinoille, jotka sopivat niiden tulevaisuuden strategioihin ja ostavat tätä varten yrityksiä. Yritykset hankkivat yrityskaupoilla myös innovaatioita täydentämään tai korvaamaan niiden omaa T&K-toimintaa.

Uuden liiketoiminnan luonti on haasteellista. Entistä vaativampi tilanne on, kun siihen liittyy yritysjärjestely. Nopeasti muuttuvassa ympäristössä uuteen liiketoimintaan liittyvät aloitteet, tieto ja näkyvät voivat tulla mistä tahansa päin maailmaa joko yrityksen sisältä tai ulkoa. Tässä tilanteessa yritysjärjestelyt ja niiden onnistunut läpivienti on erittäin haastavaa.

Turun yliopiston kauppakorkeakoulu ja VTT tutkivat ManMAP -hankkeessa (Managing the M&A process – From opportunities to new business creation) yrityskauppojen toteuttamista. Tutkimuksen tuloksena löytyi tekijöitä, jotka edistävät onnistunutta yrityskauppaa. Tutkimustulosten avulla yritykset voivat toteuttaa yrityskauppoja siten, että yritysjärjestelyt sujuvat hallitusti ja että liiketoiminnan jatkuvuus turvataan. Tutkijat kehittivät myös työkaluja yritysjärjestelyjen onnistuneeseen hallintaan.

Tutkimuksessa kehitettiin yrityskaupan hallintaa uuden liiketoiminnan luomisen näkökulmasta. Siinä keskityttiin strategiseen päätöksentekoon sekä siihen liittyvän epävarmuuden hallintaan ja yrityskaupan eri vaiheisiin. Tutkimustuloksista koottiin Teknologiainfo Teknova Oy:n julkaisema M&A as a strategic option – from opportunities to new business creation – kirja.

Perinteisesti yrityskaupakirjallisuus keskittyy yrityskaupan eri vaiheiden kuvaamiseen. Sen sijaan Turun yliopiston kauppakorkeakoulun ja VTT:n tutkimuksen tulokset tuovat esille yrityskaupan dynaamisen luonteen ja painottavat yrityskaupan roolia ostavan yrityksen strategian toteuttamiskeinona.

Uuden liiketoiminnan luonti ja yritysostot – haaste yrityksille

Uuteen liiketoimintaan johtavia ideoita syntyy sekä yrityksen sisällä että ulkopuolisten impulssien kautta. Vain harva yritys kuitenkaan tunnistaa ja arvioi uusia liiketoimintamahdollisuuksia järjestelmällisesti. Tältä osin yrityksillä onkin kehitettävää.

Uuden liiketoiminnan luomiseen ja siihen liittyvään päätöksentekoon liittyy paljon epävarmuuksia. Näiden suunnitelmalliseen hallintaan yritysten tulisi kiinnittää enemmän huomiota. Myös uusiin liiketoimintamahdollisuuksiin ja yritysjärjestelyihin liittyvien riskien ja mahdollisuuksien tunnistaminen sekä arviointi osana strategista suunnittelua ja päätöksentekoa vaativat yrityksissä kehittämistä.

Yrityskaupan alkuvaiheet – neuvottelut ja ostokohteen arviointi (due diligence) – ovat varsin pitkälle mietittyjä yrityksissä. Myös ostokohteen arviointiin osallistuu useita asiantuntijoita sekä yrityksen sisältä että ulkopuolelta. Sen sijaan yritysoston jälkeinen aika, integraatiovaihe, on yrityksissä usein vähemmän jäsenelty, ja sitä johdetaan tapauskohtaisesti.

Käytännön työkaluja helpottamaan yrityskaupan onnistumista

Yrityskaupan haasteisiin Turun yliopiston kauppakorkeakoulun ja VTT:n tutkijat kehittivät ManMAP-työkalut. Ne ottavat huomioon niin mahdollisuuksien tunnistamiseen ja arviointiin kuin strategiseen päätöksentekoon liittyvät näkökulmat.

Yrityskaupoissa riskienhallinta alkaa mahdollisuuksien tunnistamisesta ja päättyy uuden liiketoiminnan jatkuvuuden turvaamiseen. Tutkijoiden riskienhallintaan kehittämät työkalut auttavat yrityskaupan onnistumista.

Kirjan taustalla olevassa tutkimuksessa yhdistettiin ainutlaatuisesti VTT:n teknistaloudellinen riskienhallintaosaaminen ja Turun yliopiston kauppakorkeakoulun yrityskauppaosaaminen. Lisäksi siinä yhdistettiin uudella tavalla VTT:n teknologioiden ennakointi- sekä Turun kauppakorkeakoulun tulevaisuuden tutkimuskeskuksen menetelmiä.

Julkaisu

M&A as a Strategic Option - from Opportunities to New Business Creation
Mélanie Hassett - Minna Räikkönen - Tuija Rantala,
Teknologiainfo Teknova Oy 2011

Lisätietoja

VTT
Minna Räikkönen
Tutkija
Puh. 020 722 3244
Minna.Räikkönen@vtt.fi

Lisätietoja VTT:stä

Olli Ernvall
Viestintäjohtaja
Puh. 020 722 6747
Olli.Ernvall@vtt.fi

Mitä ainutlaatuista tutkimuksessa/sen tuloksissa on?